

GÜVENLİ ÇEVRE SAĞLAMA ve SÜRDÜRME-2. Kısım

- Tıbbi ve Cerrahi asepsi
- Atık Yönetimi
- İzolasyon Önlemleri

Arş. Gör. Dr. Gülten Karahan Okuroğlu
M.Ü. Sağlık Bilimleri Fakültesi
Hemşirelik Bölümü
Hemşirelik Esasları A.D.

TIBBİ ve CERRAHİ ASEPSİ

Asepsi

- Hastalık yapan mikroorganizmaların yokluğu, enfeksiyonun olmamasıdır.

Tıbbi Asepsi

Cerrahi Asepsi

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

Tıbbi Asepsi

- Hastalık yapan mikroorganizmaların sayısını azaltmaya ve bir kimse veya yerden diğerine bulaşmasını engellemeye yarayan uygulamaları anlatır. Bu uygulamalara temiz teknik de denir.

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

Tıbbi Asepsi

Mikroorganizmalar her zaman
her yerde vardır
ve
hastalık yapabilirler.

Bu nedenle tıbbi asepsi kurallarına
her zaman ve her yerde
uyulmalıdır !!!!!!!

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

Tıbbi Asepsinin Temel İlkeleri

- Eller sıklıkla ve özellikle işlemlerden önce ve sonra yıkanmalıdır.
- Kirli araçlar, gereçler ve çarşaflar üniformaya değdirilmeden taşınmalıdır.
- Kirli yatak takımları ve diğer gereçler yere konulmamalıdır.
- Çarşaflar silkenmemeli ve toz kaldırmaktan kaçınılmalıdır.
- Hastaların öksürük, hapsirik ve solunumu ile yüz yüze gelinmemelidir.

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

Tıbbi Asepsinin Temel İlkeleri

- ❑ Araç gereçler yıkanırken, fırçalanırken veya tozu alınırken vücuttan uzakta tutulmalıdır.
- ❑ Temizlenme işlemi en az kirli bölgeden çok kirli bölgeye doğru yapılmalıdır. Kirli veya kullanılmış araç-gereçler doğrudan doğruya uygun kapların içine konmalıdır.
- ❑ Vücut atıkları ve akıntılarıyla bulaşmış ıslak gereçler, naylon torbalar içine konulduktan sonra kirli arabasına atılmalıdır.

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

Tıbbi Asepsinin Temel İlkeleri

- ❑ Banyo suyu, gargara suyu gibi kirli sular, küvetin kenarına ve üniformaya sıçratılmadan doğrudan kanala dökülmelidir.
- ❑ Patojenlerle kirlendiğinden şüphe edilen gereçler sterilize edilmelidir.
- ❑ Mikroorganizmaların yayılmaması için bireysel temizlik ve düzene dikkat edilmelidir.
- ❑ Mikroorganizmalar için yerleşim yeri olacağından taşılı yüzükler (veya bileklikler) takılmamalıdır.
- ❑ Kuruluşun öngördüğü izolasyon tekniklerine uyulmalıdır.

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

Cerrahi Asepsi

- ❑ Ameliyathane ve doğumhanelerde yoğun olarak uygulanır.
- ❑ Mesaneyeye sonda yerleştirme gibi, derinin bütünlüğünün bozulduğu veya vücut boşluklarına girildiği durumlarda kullanılır.
- ❑ Ayrıca premature yeni doğanlarda, yanıklı hastalarda, kemoterapi ve radyoterapi alan hastalarda ve organ nakli yapılan hastalarda cerrahi aseptik teknik kullanılmalıdır.

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

Cerrahi Asepsinin Temel İlkeleri

- ❑ Steril bir cisim, sadece steril bir cisme değebilir.
- ❑ Steril olmayan bir cisim, steril cisme değdiğinde onu kontamine eder.
- ❑ Steril bir paketin dışı steril değildir. Hemşire paketi açarken, önce kendinden uzak tarafı açmalıdır.
- ❑ Steril bir kumaş ya da kağıt üzerine herhangi bir sıvı sıçratılmamalıdır. Mikroorganizmalar ıslak kumaş ve kağıtta kapiller olay ile steril olmayan alandan steril alana taşınırlar ve kontaminasyona neden olurlar.

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

Cerrahi Asepsinin Temel İlkeleri

- ❑ Steril cisim bel düzeyinin üzerinde tutulmalıdır. Böylece cismin görüş açısı içinde kalması sağlanır ve kaza ile kontamine olması engellenir.
- ❑ Steril bir alan ya da cisim üzerine konuşmaktan, öksürüp hapşırmaktan, üzerinden el kol geçirmekten sakınılmalıdır.
- ❑ Hemşire, steril alandan uzaklaşmamalı ya da alana sırtını dönmemelidir. Görüş açısı içinden çıkan alan kontamine olabilir.

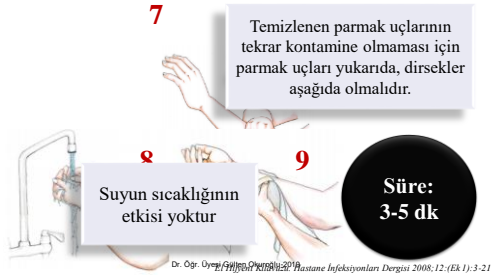
Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

Cerrahi Asepsinin Temel İlkeleri

- ❑ Kesilmiş deriden içeri sokulan, deriyi delerek içine giren, normalde steril olan vücut boşluklarına yerleştirilen her şeyin steril olması gerekir.
- ❑ Gerekliğinde kuru steril forseps kullanılmalıdır. (Dezenfektan solüsyon içine konan forseps steril kabul edilmez.)
- ❑ Eğer cismin sterilitesinden en ufak bir kuşku duyuluyorsa, cisim kontamine kabul edilmelidir.

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

Cerrahi El Antisepsisi Tekniği

Cerrahi El Antisepsisi Tekniği

Fırça kullanımı

- Günün ilk yıkanmasında
- Sadece tırnak dipleri
- Tek kullanımlık fırça

Sünger kullanımı

- Cilt temizliği için tek kullanımlık yumuşak sünger

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

Cerrahi El Antisepsisi için Ürünler

%2-4
klorheksidin
glukonat

%7.5
povidon iyodin

%60- 80
etanol ya da
izopropanol

Alkollü Klorheksidin
(%0.5-1 klorheksidin
glukonat+Alkol)
kalıcı antimikrobiyal etkisi daha
uzun

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

2. Steril Eldiven Giyme-çıkarma

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

2. Steril Eldiven Giyme-çıkarma

- Elin büyüklüğüne uygun numaralı steril eldiveni seç
- Eldiven paketinin son kullanma tarihini, ıslak, nemli ve yırtık olup olmadığını kontrol et
- Takılarını çıkart ve ellerini yıka ve kurula
- Eldivenin dış paketini aç ve iç paketini çıkararak bel seviyesinin üzerinde temiz ve kuru bir alan üzerine yerleştir.

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

2. Steril Eldiven Giyme-çıkarma

- Eldiven koncu aşağıya gelecek şekilde paketi kitap gibi aç
- İç yüzeye değmeden önce kendinden uzak, sonra yakın kenarı, daha sonra sağ ve sol kenarı aç
- Önce aktif ele sonra diğer ele eldiven giyilmelidir.
- Aktif ele eldiven giyildikten sonra, diğerinin baş ve işaret parmağı ile eldivenin bükülmüş koncundan tutup yukarı doğru çek. Bu sırada steril olan dış yüzeye dokunulmamalıdır.

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

2. Steril Eldiven Giyme-çıkarma

- Eldivenli elinin baş parmağını diğer parmaklarınızdan uzaklaştırıp, diğer 4 parmağınızı birleştirerek sağ eldivenin koncunun içerisine yerleştirip eldiveni kaldır.
- Eldiven giyilmiş aktif olmayan eli, steril eldivenin koncu altına yerleştir ve elinle eldivenin içine düz bir şekilde ilerlet, diğer elinle yukarı doğru çek.
- Eldiveni giydikten sonra koncu bırak.

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

2. Steril Eldiven Giyme-çıkarma

- Her ki elinin parmaklarını birbiri arasına geçirecek eldivenleri iyice yerleştir
- Eldivenlerde delik, yırtık olup olmadığını kontrol et. Böyle bir durum varsa başka eldiven giy.
- Ellerini bel seviyesinin üzerinde ve görüş alanı içinde tut ve hiçbir yere dokundurma.
- Eldivenlerin sterilliğini devam ettirerek gereken işlemi uygula.

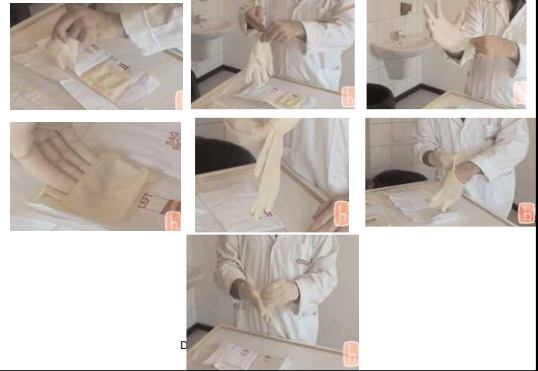
Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

2. Steril Eldiven Giyme-çıkarma

- Uygulama bittikten sonra, eldivenleri hiçbir yere dokundurmadan çıkart.
- Bunun için önce sol elindeki eldivenin koncunu,, yakın bölgeden bileğine dokundurmadan ters yüz ederek çıkar.
- Çıkardığın eldiveni, eldivenli elinin avucuna al.
- Eldivensiz elini tıpkı eldiven giyer gibi, baş parmağını açıp, 4 parmağını birleştirerek diğer elindeki eldiven koncunun içine yerleştir, eldiveni ters yüz ederek çıkart,
- Eldivenleri tıbbi atıkların içine at, Ellerini yıka.

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

STERİL ELDİVEN Gİyme

3. Steril Gömlek Giyinme

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

3. Steril Gömlek Giyinme

- Eller Cerrahi El Yıkama Talimatı'na göre yıkanır.
- Sirküle hemşire tarafından cerrahi aseptik kurallara göre gömlek bohçasının uç kısımlarından tutularak ilk katı açılır.
- Scrub hemşire tarafından gömlek paketinin ikinci katı açılır.

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

3.Steril Gömlek Giyinme

- ❑ Paketin üstünde duran steril kurulama havlusu alınır.
- ❑ önce sol el ile sağ el parmak uğlarından başlanıp dirseğe doğru kurulanılır ve havlu dışarı verilir.
- ❑ Sonra yeni bir kurulama havlusu alınır, sağ el ile sol elin kurulama işlemi parmak ucundan dirseğe doğru yapılır.

Dr. Oğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

3.Steril Gömlek Giyinme

Steril paketten gömlek katlandığı şekilde alınır, yakadan tutularak, gömleğin iç kısmı kendi gövdesine getirilerek uygun şekilde ęevreyle temas etmemesi sağlanarak açılır.

Dr. Oğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

3.Steril Gömlek Giyinme

Kapaklı kısım nde ağık kısım arkada kalacak şekilde giyilir.

Dr. Oğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

3.Steril Gömlek Giyinme

Sirküle hemşire tarafından gömleğin arka bağları gömleğin diğer bölümlerine değmeden bağlanır.

Dr. Oğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

3.Steril Gömlek Giyinme

Sirküle hemşire tarafından gömlek bohęası zerine Steril Malzeme Kullanım Güvenliği Talimatı'na göre steril eldiven açılır.

Dr. Oğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

3.Steril Gömlek Giyinme

Eldiven Kullanma Talimatı'na göre eldivenler giyilir.

Dr. Oğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

3.Steril G6mlek Giyinme

G6mleğin 6n6ndeki bağların d6đ6m6 66z6l6r, arkaya dolanacak olan bağın ucuna steril giyilen eldivenin kabı bağcık dışarı 6ıkmayacak şekilde sarılır. Paketli kısım sirk6le hemşireye uzatılır.

Dr. 6đr. 6yesi G6lten Okuroğlu-2019

3.Steril G6mlek Giyinme

Sirk6le hemşire elini bađcıkđa değdirmeden scrub hemşirenin arkasına dolanır, paketi alarak bađcıkđı scrub hemşireye uzatır.

Dr. 6đr. 6yesi G6lten Okuroğlu-2019

4.Steril Paket Set A6ma

- Ellerini yıka
- Steril seti bel seviyesinin 6st6nde tutarak, temiz ve kuru bir yere bırak
- İl 6nce steril setin kendinden uzak olan karşı ucunu a6
- Daha sonra setin sağ ve sol kenarlarını setin i6 y6zeyine dokunmadan a6
- Setin yakın taraf alt ucunu a6
- Set a6ıldıktan sonra setin 6zerinde konuşma, 6ks6rme, aksırma, el kol hareketi yapma

Dr. 6đr. 6yesi G6lten Okuroğlu-2019

5.Steril Kap İ6ine Steril Sol6syon D6kme

- Ellerini yıka
- Malzemelerini temiz ve d6z bir zemine yerleştir
- Steril sol6syonun bulunduğu şişeyi al ve kapağını a6
- Sol6syonun adı, son kullanma tarihini kontrol et
- Kapağın i6ine elini dokundurmadan ve dış y6zeyi zemine gelecek şekilde g6r6ř alanına bırak

Dr. 6đr. 6yesi G6lten Okuroğlu-2019

5.Steril Kap İ6ine Steril Sol6syon D6kme

- şişeyi steril alanın dışında tutarak ve steril kaba dokundurmadan ve etrafa sı6ratmadan sol6syonu kab i6erisine boşalt
- Sol6syonun şişe kenarına akmamasına dikkat et
- D6kme işlemi bittikten sonra kapağı dışından tutarak al ve şişenin ağzını kapat

Dr. 6đr. 6yesi G6lten Okuroğlu-2019

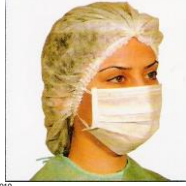
6.Steril Alana Steril Malzeme Bırakma

- Ellerini yıka
- Steril paket a6ma y6ntemini uygulayarak paketi a6
- Paketin a6ılan kompresini boşta kalan elinle topla
- Malzemeyi en az 15 cm yukarıdan steril alanın ortasına bırak
- Tek kullanımlık paket a6ılması gerekiyorsa uygun olan kenardan paketin u6 kısımlarını iki yana doğru 6ekerek malzemeyi steril alana bırak

Dr. 6đr. 6yesi G6lten Okuroğlu-2019

7.Cerrahi Maske Giyme

- Maskenin iki üst şeridinden tut
- Maskeyi ağız ve burunu kapatacak şekilde tut
- Kafanın üst arka kısmından ve kulaklarının üzerinden şeritleri bağla
- Alt şeritleri ensende bağla
- Metal şeridi tutu ve burun kenarları üzerinde sıkıştır.

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

ATIK YÖNETİMİ

Atık Yönetimi Nedir?

- Atığın kaynağında azaltılması, özelliklerine göre ayrıştırılarak toplanması, taşınması, geçici olarak depolanması, bertarafı ve bertaraf işlemleri sonrası kontrolü, geri kazanılması vb. işlemleri kapsayan bir yapılanma biçimidir.

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

Atık Yönetimi

- **Atık yönetimi; tıbbi atıklardan kaynaklanan enfeksiyon riskini ve kesici, delici aletlerle yaralanmaları önlemeyi amaçlar.**

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

Atıkların Ayrıştırılması Neden Önemli?

Hastalıkların yayılmasını önleme

Çalışan sağlığı ve güvenliğini sağlama

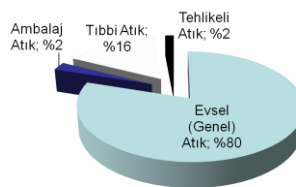
Yerel kaynakların daha etkin kullanılması

Çevreyi koruma

Bertaraf maliyetlerini düşürme

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

Atıkların Ayrıştırılması Neden Önemli?

Tehlikeli ve tıbbi atıkların diğer atıklara karışması sağlık ve çevre açısından çok zararlıdır.
Bu sebeple atıkların kaynağında doğru ayrıştırılması çok önemlidir.

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

Sağlık Kuruluşlarından Kaynaklanan Atıkların Sınıflandırılması

Evsel Nitelikli Atıklar		Tıbbi Atıklar			Tehlikeli Atıklar	Radyoaktif atıklar
A Genel Atıklar	B Ambalaj Atıkları	C Enfeksiyöz Atıklar	D Patolojik Atıklar	E Kesici Delici Atıklar	F Tehlikeli Atıklar	G Radyoaktif Atıklar

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

A. Genel Atıklar

- Sağlıklı kişilerin bulunduğu kısımlar, hasta olmayanların muayene edildiği bölümler, ilk yardım alanları, idari birimler, temizlik hizmetleri, mutfaklar, ambar ve atölyelerden gelen atıklardır.

Siyah atık torbalarında biriktirilmelidir.

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

B. Ambalaj atıkları

Tekrar kullanılabilir, geri kazanılabilir atıklardır.

- Kağıt
- Karton
- Mukavva
- Plastik
- Cam
- Metal vb.

Mavi atık torbalarında biriktirilmelidir.

İyesi Gülten Okuroğlu-2019

Tıbbi Atıklar

C.Enfeksiyöz Atıklar

D.Patolojik Atıklar

E.Kesici Delici Atıklar

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

C. Enfeksiyöz Atıklar

Kan kan ürünleri ve bunlarla kontamine olmuş nesnelere

İnfeksiyöz vücut sıvıları

Mikrobiyolojik laboratuvar atıkları

Diğer kontamine laboratuvar atıkları (lam-lamel, pipet, petri vb.)

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

D. Patolojik atıklar

- Ameliyathaneler, morg, otopsi, adli tıp gibi yerlerden kaynaklanan vücut parçaları ve sıvıları, organik parçalar, plasenta, kesik uzuvlar v.b (insani patolojik atıklar).

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

E. Kesici Delici Atıklar

Batma, delme, sıyrık ve yaralanmalara neden olabilecek atıklar

Enjektör iğnesi	İğne içeren diğer kesiciler	Bistüri
Lam-lamel	Cam pastör pipeti	Kırılmış diğer cam vb.

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

Tıbbi atıkların toplanmasında, üzerinde görülebilecek büyüklükte ve her iki yüzünde **“Uluslararası Biyotehlike”** amblemi ile **“DİKKAT TIBBİ ATIK”** ibaresini taşıyan kırmızı renkli plastik torbalar kullanılır.

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

- Torbalar en fazla **3/4** oranında doldurulmalı
- ağızları sıkıca bağlanmalı

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

Kutuların üzerinde **“Uluslararası Biyotehlike”** amblemi ile **“DİKKAT! KESİCİ ve DELİCİ TIBBİ ATIK”** ibaresi taşınmalıdır.

Bu biriktirme kapları, **en fazla ¼ oranında doldurulur**, ağızları kapatılır ve **kırmızı plastik torbalara konur**.

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

F. Tehlikeli Atıklar

Zehirli

Çevreye Zararlı

Tahriş Edici

Korozif

Yanıcı

Patlayıcı

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

G. Radyoaktif Atıklar

Türkiye Atom Enerjisi Kurumu mevzuat hükümlerine göre toplanıp uzaklaştırılır.

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

“Çevre; babamızdan miras değil,
çocuklarımızın bize emanetidir.”

ATIK YÖNETİMİ

Atık Yönetimi Nedir?

- Atığın kaynağında azaltılması, özelliklerine göre ayrıştırılarak toplanması, taşınması, geçici olarak depolanması, bertarafı ve bertaraf işlemleri sonrası kontrolü, geri kazanılması vb. işlemleri kapsayan bir yapılanma biçimidir.

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

Atık Yönetimi

- Atık yönetimi; tıbbi atıklardan kaynaklanan enfeksiyon riskini ve kesici, delici aletlerle yaralanmaları önlemeyi amaçlar.**

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

Atıkların Ayrıştırılması Neden Önemli?

Hastalıkların yayılmasını önleme

Çalışan sağlığı ve güvenliğini sağlama

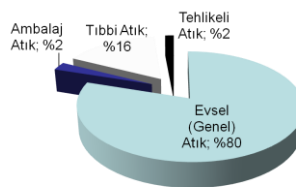
Yerel kaynakların daha etkin kullanılması

Çevreyi koruma

Bertaraf maliyetlerini düşürme

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

Atıkların Ayrıştırılması Neden Önemli?

Tehlikeli ve tıbbi atıkların diğer atıklara karışması sağlık ve çevre açısından çok zararlıdır.
Bu sebeple atıkların kaynağında doğru ayrıştırılması çok önemlidir.

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

Sağlık Kuruluşlarından Kaynaklanan Atıkların Sınıflandırılması

Evsel Nitelikli Atıklar		Tıbbi Atıklar			Tehlikeli Atıklar	Radyoaktif atıklar
A Genel Atıklar	B Ambalaj Atıkları	C Enfeksiyöz Atıklar	D Patolojik Atıklar	E Kesici Delici Atıklar	F Tehlikeli Atıklar	G Radyoaktif Atıklar

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

A. Genel Atıklar

- Sağlıklı kişilerin bulunduğu kısımlar, hasta olmayanların muayene edildiği bölümler, ilk yardım alanları, idari birimler, temizlik hizmetleri, mutfaklar, ambar ve atölyelerden gelen atıklardır.

Siyah atık torbalarında biriktirilmelidir.

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

B. Ambalaj atıkları

Tekrar kullanılabilir, geri kazanılabilir atıklardır.

- Kağıt
- Karton
- Mukavva
- Plastik
- Cam
- Metal vb.

Mavi atık torbalarında biriktirilmelidir.

İyesi Gülten Okuroğlu-2019

Tıbbi Atıklar

C.Enfeksiyöz Atıklar

D.Patolojik Atıklar

E.Kesici Delici Atıklar

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

C. Enfeksiyöz Atıklar

Kan kan ürünleri ve bunlarla kontamine olmuş nesnelere

İnfeksiyöz vücut sıvıları

Mikrobiyolojik laboratuvar atıkları

Diğer kontamine laboratuvar atıkları (lam-lamel, pipet, petri vb.)

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

D. Patolojik atıklar

- Ameliyathaneler, morg, otopsi, adli tıp gibi yerlerden kaynaklanan vücut parçaları ve sıvıları, organik parçalar, plasenta, kesik uzuvlar v.b (insani patolojik atıklar).

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

E. Kesici Delici Atıklar

Batma, delme, sıyrık ve yaralanmalara neden olabilecek atıklar

Enjektör iğnesi	İğne içeren diğer kesiciler	Bistüri
Lam-lamel	Cam pastör pipeti	Kırılmış diğer cam vb.

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

Tıbbi atıkların toplanmasında, üzerinde görülebilecek büyüklükte ve her iki yüzünde **“Uluslararası Biyotehlike”** amblemi ile **“DİKKAT TIBBİ ATIK”** ibaresini taşıyan kırmızı renkli plastik torbalar kullanılır.

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

- Torbalar en fazla **3/4** oranında doldurulmalı
- ağızları sıkıca bağlanmalı

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

Kutuların üzerinde **“Uluslararası Biyotehlike”** amblemi ile **“DİKKAT! KESİCİ ve DELİCİ TIBBİ ATIK”** ibaresi taşınmalıdır.

Bu biriktirme kapları, **en fazla ¼ oranında doldurulur**, ağızları kapatılır ve **kırmızı plastik torbalara konur**.

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

F. Tehlikeli Atıklar

Zehirli

Çevreye Zararlı

Tahriş Edici

Korozif

Yanıcı

Patlayıcı

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

G. Radyoaktif Atıklar

Türkiye Atom Enerjisi Kurumu mevzuat hükümlerine göre toplanıp uzaklaştırılır.

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

*“Çevre; babamızdan miras değil,
çocuklarımızın bize emanetidir.”*

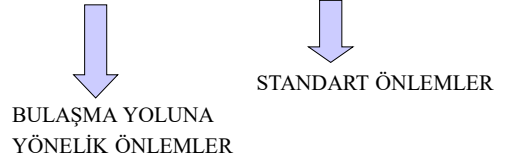
İZOLASYON YÖNTEMLERİ

İZOLASYON NEDİR?

- Koruyucu bir yöntem olup, hastanede yatan hastalar, hastane personeli ve ziyaretçiler arasında bulaşıcı hastalıkların yayılmasını önleyen koruma yöntemidir.

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

İZOLASYON ÖNLEMLERİ

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

STANDART ÖNLEMLER

- Hastanın tanısına ve enfeksiyonu olup olmadığına bakılmaksızın bütün hastalara uygulanan önlemlerdir.

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

STANDART ÖNLEMLER

İzolasyonda alınan standart önlemler,

- Kan
- tüm vücut sıvıları
- akıntı ve tümörlerde
- kanlı olup olmadığına bakılmaksızın kirlenmiş tüm malzemelerde
- bütünlüğü bozulmuş deri ve mukozada uygulanmaktadır.

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

STANDART ÖNLEMLER

- El Hijyeni
 - Eldiven Giyme
 - Maske Takma
 - Gözlük Takma
 - Gömlek Giyme
 - Tıbbi atık yönetimi
 - Sağlık personelinin korunması
 - Çevresel kontrol
 - Sterilizasyon ve dezenfeksiyon
- Koruyucu ekipmanlar**

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

EL HİJYENİ

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

Niçin El Hijyeni?

Sağlık hizmetlerinin sunumu sırasında eller mikroorganizma iletiminin ana yoludur.

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

Niçin El Hijyeni?

Hastalar arasında yüksek virülans ve çoklu ilaç direnci gösteren mikroorganizmaların taşınmasında ve yayılmasında **kaynak %20-40** oranında sağlık çalışanlarının kirlı elleridir.

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

Niçin El Hijyeni?

Normal cilt florası
Geçici flora - Kalıcı flora

Geçici Florada
Escherichia coli, Pseudomonas aeruginosa ve diğer gram-negatif basiller

Hastane enfeksiyonu etkeni

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

Niçin El Hijyeni?

Hastane enfeksiyonu etkeni mikroorganizmalar, doğrudan hastalarla veya hasta çevresindeki yüzeylerle temas sırasında sağlık çalışanlarının ellerine bulaşır ve geçici florasında taşınır.

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

Niçin El Hijyeni?

Hemşirelerin “temiz” olarak tanımlanan etkinlikler sırasında ellerini *Klebsiella* ile kontamine edebildikleri gösterilmiştir.

- hastanın kaldırılması
- yaşam bulgularının ölçülmesi
- eline, omzuna veya inguinal bölgesine dokunulması vb.

Casewell M, Phillips I. Hands as route of transmission for *Klebsiella* species. *British medical journal* 1977;2:1315-7.

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

Niçin El Hijyeni?

Hastane enfeksiyonlarının önlenmesinde en etkili ve en ucuz yöntem

EL
HİJYENİ

Türk Hastane Enfeksiyonları Derneği (THTED) Kuruluşu, Hastane Enfeksiyonları Dergisi 2008; 12: Ek 1

El Hijyeni Uyumu

Yaklaşık 200 yıldır durum pek değişmedi!

El hijyeninin önemini 1846'da dünyaya'da Semmelweis'in gözlemleri ortaya koymuştur.

- hastanede anne ölümlerinin artması
- doktorların ellerini yıkamadan diğer hastalara temas etmeleri
- enfeksiyonun bu yolla taşındığını
- Klorlu çözelti ile el yıkamann enfeksiyonları azalttığını

%22 → %3

Ramappa P, Iyengar S, Semmelweis - Hand washing Pioneer. *Journal of the association of physicians of India*. 2015;63: 56.

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

El Hijyeni Uyumu

- El hijyeni uyum oranı düşük: %20-40
- Hemşirelerin ifade ettikleri uyum davranışları ile gözlemler arasında fark

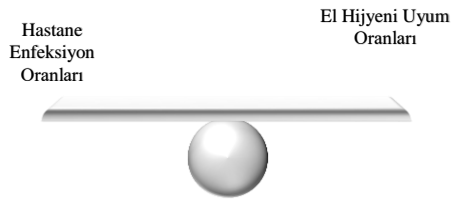
Erasmay V, Doku ZJ, Bıyık H, Bıçkıcıoğlu ZB, Bektaşlı H, Yörük MC, van Boven KJ. Systematic review of studies on compliance with hand hygiene practices in hospital care. *Infect Control Hosp Epidemiol*. 2010;135(2):264-269. doi:10.1017/S0950268809999999

Düzgün N, Kılıçer S, Akın K, Çiğdem S, Sönmez R, Demir LS, Dalgıç H, Sağlık Çalışanlarının El Hijyeni Hakkındaki Bilgi Düzeyi Ve El Hijyeni Uyum. *Nispet Med*. 2012;15(2):204-209.

Hanuman SS, Pridem CE, Kessler M, et al. Comparison of self-reported hand hygiene practices with direct observation among Iranian hospital nurses. *American Journal of Infection Control*. 2017;42:e45-e47.

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

El Hijyeni Uyumu ile Hastane Enfeksiyon Oranları Arasındaki İlişki

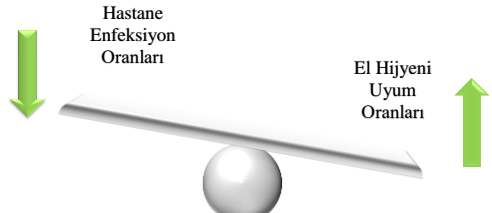
Chikanda V, et al. *Int J Nurs Pract*. 2014 Mar 26; doi:10.1111/inj.12203.

Bronckhorst HJ, et al. *Am J Infect Contr* 2005;33(7):792-5.

Woo SP, et al. *Infect Contr Hosp Epidemiol* 2004; 29(9):742-6.

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

El Hijyeni Uyumu ile Hastane Enfeksiyon Oranları Arasındaki İlişki

Chikanda V, et al. *Int J Nurs Pract*. 2014 Mar 26; doi:10.1111/inj.12203.

Bronckhorst HJ, et al. *Am J Infect Contr* 2005;33(7):792-5.

Woo SP, et al. *Infect Contr Hosp Epidemiol* 2004; 29(9):742-6.

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

Kimler El Hijyeni Uygulamalı?

Doğrudan veya dolaylı hasta bakımına dahil olan herhangi bir sağlık çalışanı

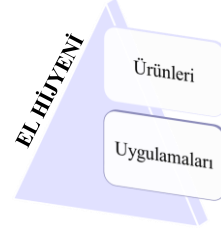
Doğru zamanda

Doğru şekilde

EL
HİJYENİ

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

El Hijyeni Nasıl Uygulanmalı?

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

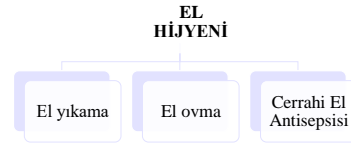
El Hijyeni Ürünleri

- Düz sabun
- Alkol bazlı el antiseptiği

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

El Hijyeni Uygulamaları

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

El Yıkama Tekniği

Su ve sabun

40-60 sn

Gözle görülür kirlenmede eller yıkanmalıdır

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

El Ovma Tekniği

Alkol bazlı el antiseptiği

20-30 sn

Alkol kuruyana kadar beklenmeli

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

Institute for Healthcare Improvement. How-to Guide: Improving Hand Hygiene: A Guide for Improving Practices among Health Care Workers.

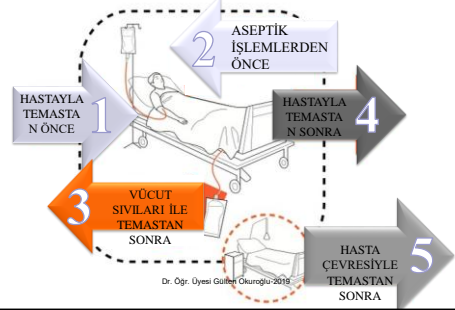
El Hijyenini Sağladığımızdan Emin Olun!!!

Yeterli miktarda ürün
Yeterli süre
Doğru teknik

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

El Hijyeni Ne Zaman Sağlanmalı?

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

1 Hastayla Temastan Önce

hastaya yaklaşırken
hastaya dokunmadan önce
EL HİJYENİ sağla

Neden

- hastayı ellerinizdeki zararlı mikroorganizmalardan korumak için

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

2 Aseptik İşlemlerden Önce

Asepsi gerektiren işlemlerden **hemen önce** eldiven giymeden önce EL HİJYENİ sağla

Neden

- hastayı ellerinizdeki zararlı mikroorganizmalardan korumak için

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

3 Vücut Sıvıları İle Temastan Sonra

Vücut sıvıları ile temastan veya temas riskinden hemen sonra, eldivenini çıkardıktan sonra EL HİJYENİ sağla

Neden

- Kendinizi ve çevreyi hastanın vücudundaki zararlı mikroorganizmalardan korumak için

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

4 Hastayla Temastan Sonra

Hastaya temastan sonra, hastanın yanından uzaklaşırken EL HİJYENİ sağla

Neden

- Kendinizi ve çevreyi hastanın vücudundaki zararlı mikroorganizmalardan korumak için

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

5 Hasta Çevresiyle Temastan Sonra

Hastaya temas etmesen bile hastanın çevresine (mobilyaları, eşyaları, serum seti, idrar torbası, dreni vb.) dokunduktan sonra EL HİJYENİ sağla

Neden

- Kendinizi ve çevreyi zararlı mikroorganizmalardan korumak için

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

El Hijyeni Eğitim Videosunu İzleyelim...

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

Eldiven Kullanımına Dikkat!!!

Eldivenler standart ve temas önlemlerine göre giyilmelidir.

Ne zaman eldiven

Ne zaman temiz eldiven

Ne zaman steril eldiven

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

Eldiven Kullanımına Dikkat!!!

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

Eldiven Kullanımına Dikkat!!!

Eldiven giymeden önce ve eldivenleri çıkardıktan sonra mutlaka EL HİJYENİ sağlanmalıdır

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

Koruyucu ekipman giyme ve çıkarma sırası

Bulaşma Yoluna Yönelik Önlemler

Belirli bir enfeksiyon riski olan veya enfeksiyon tanısı konulan hastalara uygulanır.

- Hava yolu önlemleri
- Damlacık önlemleri
- Temas /Sıkı Temas önlemleri

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

Temas izolasyonu

- Odaya her giriş çıkışta **el hijyeni** sağlanır
- Odaya girmeden önce temiz önlük giyilir, **odadan çıkmadan önlük çıkarılır ve ayrı kirli torbasına konulur.**
- Odaya her girişte **temiz steril olmayan eldiven giyilir, odadan ayrılmadan önce eldiven çıkarılır.**
- Hasta gerekmedikçe oda dışına çıkarılmaz, hastanın transferi gerekli ise ilgili birim bilgilendirilir, bulaş ya da kontaminasyonu önleyecek önlemler alınır.
- **Hastaya kullanılan malzemeler hastaya özel olur.**

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

Damlacık izolasyonu

Standart önlemlere ek olarak;

- Odaya **girmeden önce ve sonra el hijyeni sağlanır.**
- Hastaya **1 metreden daha yakın temasta cerrahi maske takılır.**
- Aspirasyon, entübasyon ve bronkoskopi ve benzeri işlemler esnasında **vücut çıkartılarının yüze sıçrama olasılığında yüz koruyucu, kıyafete sıçrama olasılığında ise önlük kullanılır.**

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

Damlacık izolasyonu

- Odadan ayrılmadan **önce eldiven, yüz koruyucu, önlük ve maske sırasıyla çıkarılır.**
- Hasta gerekmedikçe oda dışına çıkarılmaz, hastanın transferi gerekli ise ilgili birim bilgilendirilir ve hasta cerrahi maske takarak oda dışına çıkabilir,
- Bulaş yada kontaminasyonu önleyecek önlemler alınır.

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

Solunum izolasyonu

Standart önlemlere ek olarak;

- Odanın **kapısı kapalı** tutulur.
- Odaya girmeden **önce ve sonra el hijyeni sağlanır.**
- Odaya girerken **N95 maske** takılır.
- Hasta gerekmedikçe odadan çıkarılmaz.
- Hastanın transferi gerekirse ilgili birim bilgilendirilir, bulaş ya da kontaminasyonu önleyecek önlemler alınır.
- Hasta gerekli durumlarda **cerrahi maske kullanarak oda dışına** çıkarılır.

Dr. Öğr. Üyesi Gülten Okuroğlu-2019

SİMGELER	HASTA ODASINA GİRMEDE ÖNCE VE GİRDİKTEN SONRA ALINMASI GEREKEN ÖNLEMLER		
 DÜŞME RİSKLİ HASTA	Herhangi bir izolasyon uygulaması gerekmemektedir. Her hasta odasında olduğu gibi "El Hijyeni Talimatı"na uygun olarak, odaya girmeden önce ve odadan çıktktan sonra eller yıkamalıdır. Ayrıca hastanın dış mekanı engellemesi gibi odanın dışına çıkmasını önlemek için odanın altına (yerde ayağa takılacak matzeme / eyaı bırakılmaması, hasta ayağına kalkmak istediğinde kendisine yardımcı olması gibi...).		
 DAMLACIK İZOLASYONU	Odaya girerken eller yıkanır veya alkolü el antiseptiği ile ovalanır. Önlük giyilir. Eldiven giyilir. Maske takılır.	Odadan ayrılmadan önce eldiven çıkarılır ve odadaki kirli sepetine atılır. Önlük çıkarılır ve odadaki kirli sepetine atılır. Maske çıkarılır ve odadaki kirli sepetine atılır.	Odadan ayrıldıktan sonra eller su ve sabunla yıkanır veya elde görünür kirlemeden önce el antiseptiği ile ovalanır.
 SOLUNUM İZOLASYONU	Odaya girerken eller yıkanır veya alkolü el antiseptiği ile ovalanır. N95 maske takılır.	Odadan ayrılmadan önce N95 maske çıkarılır ve odadaki kirli sepetine atılır.	Odadan ayrıldıktan sonra eller su ve sabunla yıkanır veya elde görünür kirlemeden önce el antiseptiği ile ovalanır. Oda kapısı kapalı şekilde tutulur.
 TEMAS İZOLASYONU	Odaya girerken eller yıkanır veya alkolü el antiseptiği ile ovalanır.	Odadan ayrılmadan önce eldiven çıkarılır ve odadaki kirli sepetine atılır.	Odadan ayrıldıktan sonra eller su ve sabunla yıkanır veya elde görünür kirlemeden önce el antiseptiği ile ovalanır.
 SIKI TEMAS İZOLASYONU	Önlük giyilir. Eldiven giyilir.	Önlük çıkarılır ve odadaki kirli sepetine atılır.	

